

Ἐξ ὧτων εἶπομεν εὐκόλως συμπεραίνει ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἐλάχιστος εἶναι ἐν Ἀμερικῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελοποιῶν· ἔχουσιν ὁμῶς δημοτικὰ ἄσματα, οὐχὶ ἄμοιρα χάριτος καὶ ὠφελείας. Ἐπειδὴ δὲ κατὰγονται ἐξ Ἰρλανδίας, ἡ μελωδία ἔχει χαρακτηριστικὸν κατὰθλίβοντα τὴν καρδίαν.

Ἐνόσω διέτριβον ἐν Ἀμερικῇ ἐν μόνον ἀμερικανικὸν μελοδράμα ἦτο, τὸ Rip Van Winkle, ἔργον τοῦ K. Bristow, μουσικοδιδασκάλου, μελοποιῦ, χορδιστοῦ, ὄργανοποιῦ, ἀρχηγοῦ ὀρχήστρας καὶ κυμβάλεμπορου. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ δράμα τοῦτο εἶχε καὶ τινα μέρη εὐάρεστα, ὅτε μάλιστα ἐψάλλοντο ὑπὸ τοῦ τοῦ K. Pyne, καὶ διὰ τοῦτο εὐδοκίμησεν. Εἶχεν ἄλλως τε καὶ τὴν ὑπόθεσιν περίεργον, ἐξαχθεῖσαν ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς νέας Ἀμερικῆς.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ οἱ Ἀμερικανοί, ὀμιλῶ δὲ διὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους, εἶναι ὅλως ἄμοιροι. Αἱ εἰδήσεις περὶ βυμβακίου, περὶ ἀλεύρου, περὶ μπακαλάων ἠδύνουσι πολὺ πλέον τὰς ἀκοὰς αὐτῶν, ἢ τὰ μουσικὰ ἀριστουργήματα τῆς Γερμανίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γαλλίας.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ.

Οὕτως ἐπιγράφεται ἐφημερίς τις ἐβδομαδιαία γαλλικὴ, χρησιμωτάτη κατὰ πάντα, συντασσομένη ὑπὸ τινος γάλλου θεολόγου, ὀνομαστοῦ συγγραφέως, καὶ ἀπὸ ὀκτῶ ἤδη ἐτῶν ἐν εἴδει περιοδικοῦ ἐκδιδομένη ἐν Παρισίοις καὶ ἔχουσα πολλοὺς συνεργάτας ὀρθοδόξους καὶ ἐκ παντὸς γένους.

Ὁ κλεινὸς καὶ ὄντως θαυμάσιος καὶ σεβασμιώτατος ἰδρυτής καὶ συγγραφεὺς τοῦ ἀξιολόγου τούτου περιοδικοῦ, λεγόμενος Παπᾶ Γετταῖος (abbé Guet-lee), τὴν πατρίδα Παρίσιος, ἀνὴρ πολυμαθέστατος, φιλάρετος, φιλόχριστος, φιλαλήθης καὶ γενναῖοφρων, ἦτο ἱερεὺς τῆς γαλλικῆς ἐκκλησίας ἐν Παρισίοις, καὶ ἐκ τῆς ἐνδελεχοῦς μελέτης τῶν ἱερῶν γραφῶν, τῶν πατέρων, τῶν κανόνων καὶ τῆς ἱστορίας τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν, ἰδίως δὲ τῆς Λατινικῆς, τῆς Γαλλικῆς, τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου, γνωρίσας τὴν πλάνην τοῦ Παπισμοῦ, προσῆλθεν εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, καὶ νῦν ὑπάρχει Ἀρχιμανδρίτης ἐν αὐτῇ, ἀγωνιζόμενος διὰ λόγου σαφοῦς, ἀδόλου, προσηνοῦς καὶ ἀληθῶς ἀδελφικοῦ, ἵνα πείσῃ τοὺς ἑτεροδόξους Χριστιανούς περὶ τῆς πλάνης, διαφωτίζων τὰ ἐν ταῖς χριστιανικαῖς ἐκκλησίαις φιλονεικούμενα, γνωστοποιῶν τὰ τῆς ὀρθοδοξίας τοῖς εὐσυνειδήτοις τῶν ἑτεροδόξων, ἐπιπλήττων τοὺς αἵρεσιώ-

τας, ὅσοι τὰς προλήψεις θέτουσιν ὑπεράνω τῆς ἀληθείας, καὶ οὕτω προετοιμάζων τὸν τόπον, ἐφ' οὗ ἐνεργήσεται ποτὲ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἡ ποθουμένη τῶν ἐκκλησιῶν Ἐνωσις καὶ ἁρμονία.

Τὸ προκείμενον περιοδικόν, ἐκκλησιαστικόν ὅλως καὶ θεολογικόν, ἐκδίδεται κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, καὶ ἀπὸ τῆς 27 ἡμέρας τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐμβῆκεν εἰς τὸ ἕνατον ἔτος. Ἀφ' ἧς ἐπεχείρησε τὸ θεάρεστον ἔργον τοῦτο ὁ σοφὸς Γετταῖος, καταβάλλων πολλοὺς καὶ μεγάλους μόχθους ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποστολικῶς, ὑπέφερε πολλὰς προσβολὰς καὶ δυσανταξίας παρὰ τῶν ἐν ἑτεροδόξοις θρησκομανῶν καὶ ἰδίως τῶν διαβοητῶν Γεζουϊτῶν, (οἵτινες ἔχουσι νῦν ὑποχείριον καὶ αὐτὸν τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Παπισμοῦ), καὶ παρὰ τινῶν Ρώσων προσελθόντων εἰς τὸν Παπισμὸν ἐξ ἀγνοίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Ἐκ θείας ὁμῶς ἐμπνεύσεως ἐνισχυόμενος ὁ ἀνὴρ, ἐξκολουθεῖ ἀταράχως τὸ χριστιανικὸν ἔργον, ἀχολος καὶ ἀμνησίκακος, ἀλλὰ καὶ ἐπιτηδείως καταβάλλων τοὺς ἐναντίους διὰ λόγου ἀκέραιου, ἐπιστημονικοῦ, πειστικοῦ, ἄνευ περιττῶν ἢ προσβλητικῶν ἐλέγχων, καὶ εὐστόχως μεταχειριζόμενος ἐνίοτε τὴν εἰρωνεῖαν μετὰ τινος παρισινῆς εὐτραπελίας.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἐνωσις ἱκανοποιεῖ οὐκ ὀλίγον ἐν τῇ φίλῃ Δύσει τὴν Καθολικὴν Ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν, διηνεκῶς καὶ ἀσπόνδως πολεμουμένην ὑπὸ τῆς ἑτεροδοξίας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ ἀμαρτωλοτάτου Γεζουϊτισμοῦ, τοῦ κατακυριεύσαντος νῦν τὴν ἀμαρτωλὴν Ρώμην, διὰ πάσης διαστροφῆς τῶν ἱερῶν λόγων, τοῦ δικαίου, τῆς ἀληθείας.

Οἱ Ἕλληνες πάσχοντες πάντοτε καὶ πολλαχῶς ἐκ τῶν προσβολῶν τοῦ Γεζουϊτισμοῦ, τί ἐπραξαν ἄχρι νῦν ὑπὲρ τῆς ἐφημερίδος, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἵνα ὠφελῶνται καὶ ἐξ αὐτῆς πρὸς τὴν τελειοτέραν γνῶσιν, ἢ τὴν τήρησιν τῶν ἀρετῶν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἢ πρὸς τὴν εἰρηνικὴν διάδοσιν τῆς ὀρθοδοξίας, ὅπερ καθήκον ἱερὸν παντὸς χριστιανοῦ, καὶ πρὸ πάντων πρὸς πλείονα τῆς ἐκκλησίας ἐξασφάλισιν; Βοηθοῦσιν οἱ πλούσιοι τὴν Χριστιανικὴν Ἐνωσιν τοῦ ἀγαθοῦ Γετταίου διὰ συνδρομῶν καὶ ὑποψίως ἄλλως; Ἀποστέλλουσιν εἰς αὐτὴν καλὰς διατριβὰς καὶ πληροφορίας οἱ ἀπανταχοῦ λόγιοι, ὅσοι μάλιστα ἐπίστανται τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀγαπῶσιν αὐτὴν; Τί ἐπραξεν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου ὁ ἱερεὺς ἡμῶν κληρὸς;

Συμβουλεύομεν καὶ παρακινούμεν πάντα Ἕλληνας εὐκατάστατον νὰ ἔχῃ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ πάντα τοὺς τόμους τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως καὶ νὰ ἦναι παντοτεινὸς συνδρομητὴς καὶ ἀναγνώστης αὐτῆς, συνιστῶν αὐτὴν πᾶσι τοῖς Ὀρθοδόξοις καὶ ἑτεροδόξοις. Πᾶσα δημοσίη βιβλιοθήκη ἀνάγκη νὰ ἔχῃ

τοὺς ἐτησίους τόμους τοῦ περιοδικοῦ τούτου, καὶ ὀνομαστί ἡ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἡ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς, ἡ τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, ἡ τοῦ ἐν Σύρῳ Γυμνασίου, ἡ τῆς ἐν Ἀθήναις Ριζαρείου Σχολῆς, ἡ τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Γυμνασίου, ἡ τοῦ ἀνωτέρου ἐν Κερκαλληνίᾳ παιδευτηρίου, ἡ τῶν Ἰωαννίνων, ἡ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Γυμνασίου, ἡ Σχολὴ τῆς Φιλιππουπόλεως, ἡ τῆς Ἀνδριανουπόλεως, ἡ τῆς Ἀχρίδος, ἡ τῆς Τραπεζούντος καὶ εἴτις ἄλλη κοινὸς χρηστος βιβλιοθήκη.

Τὸ ἐν Παρισίοις βιβλιοπωλεῖον τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως (ἣς τὸ Γραφεῖον εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀριθ. 5 τῆς ὁδοῦ **Miroménil, faubourg Saint-Honoré**) ἔχει εἰς πώλησιν ἐπὶ μετρίαις τιμαῖς καὶ ἄλλα ἀξιόλογα καὶ ἀναγκαῖα πονήματα τοῦ σοφοῦ Γεταίου, οἷον *Ἱστορίαν τῆς Γαλλικῆς ἐκκλησίας, Ἱστορίαν τῶν Γεζουϊτῶν, Ὑπόμνημα* πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα Γ', περὶ ἀνορθώσεως τῆς ἀρχαίας γαλλικῆς ἐκκλησίας, τὴν *Νεωτέραν Παποκρατείαν*, καταδικαζομένην ὑπὸ τοῦ Πάπα ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, τὴν *Σχισματικὴν Παποκρατείαν* (*la Papauté schismatique*), *Ἐκθεσιν* τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἄλλα πολλὰ κατὰ τῶν παλαιωτέρων καὶ τῶν νεωτέρων ἀντικληρικῶν καινοτομιῶν τῆς Ῥώμης, κτλ.

Ἐν παρόδῳ σημειοῦμεν ἐδῶ καὶ τὸ ἐν Λονδίῳ ἐκδιδόμενον ἀγγλικὸν ἄλλο ἀξιόλογον περιοδικὸν ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ τοῦ σοφοῦ Ὁβερβέκου, καθηγητοῦ Ἀγγλου, προσελθόντος εἰς τὴν Καθολικὴν Ὀρθόδοξον ἐκ μελέτης εὐρυτάτης καὶ σταθερᾶς πεποιθήσεως. Τὸ χρησιμώτατον τοῦτο περιοδικὸν ἐπιγράφεται Ἡ Καθολικὴ Ὀρθόδοξος ἐπιθεώρησις (**The Orthodox Catholic Review**), καὶ ἔχει πανταχοῦ πολλοὺς ἀναγνώστας καὶ συνδρομητάς, μάλιστα δ' ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Συνιστῶμεν καὶ τούτου τὴν κατάταξιν ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν Βιβλιοθηκῶν, Λεσχῶν καὶ Ἀναγνωστηρίων.

Ὁ πολυμαθὴς καὶ ἀποστολικὸς συγγραφεὺς Ὁβερβέκ ἔγραψε καὶ ἄλλα ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἐν οἷς διακρίνεται τὸ *περὶ τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ* περίφημον αὐτοῦ πόνημα.

Ἐν τοῖς περιοδικοῖς τούτοις εὐρίσκοντες πολλὰς οὐσιώδεις καὶ πρωτοφανεῖς πληροφορίες ἐκκλησιαστικὰς, ἐπιφυλάττομεν τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν πρὸς γνῶσιν τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ. Ἐν τῷ παρόντι σημειοῦμεν μόνον ὅτι ὁ Καρδινάλιος Ἀντωνέλλης, ὁ νῦν τοῦ ἀγίου Ἐπισκόπου τῆς Ῥώμης σύμβουλος καὶ πρωθυπουργὸς, ὡμολόγησέ ποτε, ὅτι ὁ τῆς Παπικῆς ἐκκλησίας ὀργανισμὸς προορισμὸν ἔχει τὸ *πολεμεῖν* τὰς ἄλλας ἐκκλησίας. Ἀληθὴς ὄντως καὶ γενναῖα ἐξομολόγησις!

I. Γ. Δ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΚΟΡΙΤΣΑΣ (¹).

Εὐρίσκεται πρὸς τούτοις καὶ εἰς τὴν Μοσχόπολιν εἰς Κώδῃ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου, φέρων χρονολογίαν 1765, ὅστις ὁμῶς φαίνεται ὅτι εἶναι ἀντιγεγραμμένος. Εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται ὅτι ἡ Μοσχόπολις συνωκίσθη τὸ 1330, καὶ τὸ 1769 ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἠρημώθη παντελῶς ἐκ μιᾶς ἐπιδρομῆς τῶν δανειστῶν Τουρκαλβανῶν, οἵτινες μὲ ὄλην τὴν ἀντίκρουσιν τοῦ Μουσταφᾶ Μπουλούκμπασῆ Κοριτσαίου, εἰσελθόντες διὰ τῆς βίας, ἐκυρίευσαν τὸ μέρος τῆς πόλεως, «Ζάρτση», καὶ τὰς οἰκίας τῶν Ποστενίκων καὶ τὴν τε πόλιν ἐν γένει ἐλεηλάτησαν, καὶ πολλοὺς ἐφόνευσαν (²). Μετὰ δὲ 4—5 μῆνας συνήχθησαν πάλιν περὶ τὰς 200 οἰκογενεῖας μόλις ἡ δὲ Ἐκκλησία τοῦ Προδρόμου ἐκτίσθη τὸ 1630. Ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ Κώδικος εἶναι γεγραμμένον τὸ «Ἡ Μοσχόπολις, Μοσχόπολις! Ποῦ τὸ κάλλος σου; Ποῦ ἡ μορφὴ σου, ἦν περὶ τὸν 17 αἰῶνα εἶχες; Ἐχθιστοὶ μερόπων προῦξένησάν μοι τὸν ὄλεθρον. Δῶ ἰσὶ Κύριος τὴν προτέραν σου μορφήν, πρεσβεῖαις τοῦ τιμίου Προδρόμου, Ἀμήν.»

Ἐπάρχουσι καὶ τινὰ πρακτικὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀχρίδων, ὧν τὸ ἐξῆς τοῦ 1691 ἔτους, ἐπικυρωμένον παρὰ τῶν κάτωθι:

«Φερμανὸς ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἀ Ἰουστινιανῆς Ἀχρίδων, Καστορίας, Σισανίου, Πελαγονίας, Βελαγράδων, Δυβράχίου, Μογλενῶν, Γόρρας καὶ Μάκρας καὶ Πρεσπῶν βεβαιοῖ.»

Μοναστήρια εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κοριτσᾶς ὑπάρχουσι τὰ ἐπόμενα: Ἐν τῷ χωρίῳ Βοβοστίτσα, μίαν ὥραν μακρὰν μεσημβρινῶς, δύο Μοναῖ, ἢτοι ἡ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, κτισθεῖσα τὸ 1450, καὶ ἡ τῆς Παναγίας, ἀγνώστου χρονολογίας. Ἡ πρώτη κέκτηται πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ ἐν ἐργαστάσιον διὰ σιαγιάκια καὶ λοιπὰ μάλλινὰ ὑφάσματα. Τρεῖς ὥρας μακρὰν Μ. κεῖται ἡ Μονὴ τοῦ Ἁγ. Νικολάου ἐν Καμενίτση, ἦν καὶ αἱ ἐγγύριοι Τούρκοι σέβονται, καὶ πρὸς ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς, ἐσχάτως καταστραφείσης ὑπὸ τυχαίας πυρκαϊᾶς, συνεισέφερον μᾶλλον αὐτοὶ ἢ οἱ χριστιανοί. Ἐν Βιθικουκίῳ 3 ὥρας μακρὰν ΜΔ. ἡ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ὠραία Μονή, εἰς λόφον κειμένη, μὲ φρούριον ὄχυρὸν, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κολλωνίας, ὑπὸ τὸν Ἅγιον Καστορίας. Ταύτην τὴν Μονὴν, κατὰ παράδοσιν, εἶχε προικίσει ὁ ἀξιωματικὸς ἡγούμενος Ταράσιος, μὲ τὴν πρόσδοτον τοῦ ἐπὶ τῶν ζυγίων φόρου τῆς Ἐνετίας, ἀγοράσας τὸ προνόμιον τοῦτο διὰ παντὸς ἐπὶ Ἐνετοκρατίας.

(¹) Ὁρα φυλλάδ. 417, σελ. 175.

(²) Ὁρα Παγδ. τήμ. Θ'. σελ. 44.